

Działania Województwa Małopolskiego w zakresie ochrony powietrza

Jacek Krupa

Marszałek Województwa
Małopolskiego

Zanieczyszczenie powietrza w Małopolsce

- Ponad **98% mieszkańców** Małopolski oddycha powietrzem o zawartości pyłu PM2.5 powyżej zaleceń WHO oraz zbyt dużą zawartością rakotwórczego benzo(a)pirenu.
- Ponad **4 tysiące osób rocznie umiera** w Małopolsce z powodu zanieczyszczonego powietrza.
- **3 mld zł rocznie** – to koszty związane z leczeniem chorych z powodu zanieczyszczeń powietrza i ich nieobecnością w pracy.
- Przez **1/4 roku** w Małopolsce przekroczony jest dopuszczalny poziom **pyłu zawieszonego PM10**.
- Poziomy **benzo(a)pirenu ponad 10-krotnie** przekraczają poziom dopuszczalny.

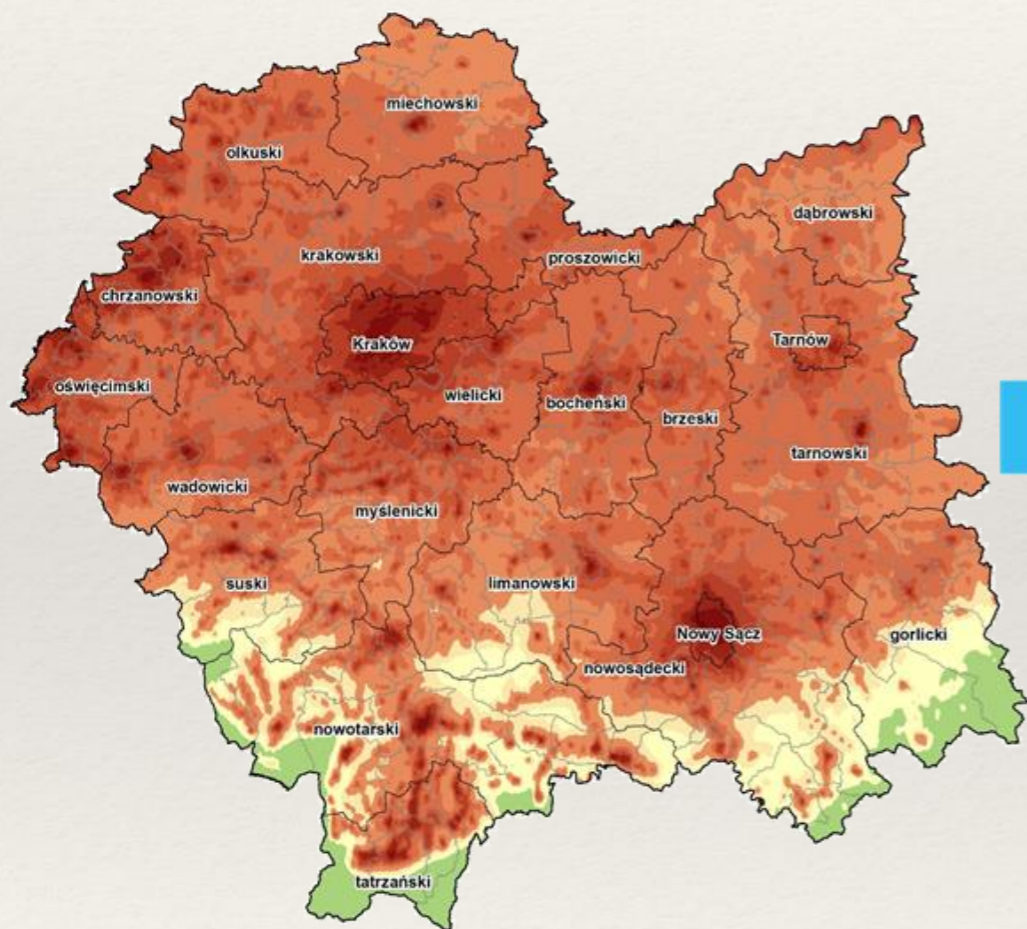
Stosowanie paliw stałych w Małopolsce

- Od **485 tys. do nawet 540 tys. kotłów** na paliwa stałe jest używanych w Małopolsce.
- Większość to kotły o zasypie ręcznym w wieku **ponad 5 lat.**
- **Kominki** stosowane są **w 12% domów** wykorzystujących paliwa stałe, a **w 15% piece kaflowe.**
- **800 tys. ton mułów** co roku trafia do sprzedaży w Małopolsce i na Śląsku.
- Tylko **8% założonego celu** w zakresie wymiany kotłów udało się zrealizować **w gminach.**
- Co roku **przybywa 12 tys.** nowych pozaklasowych kotłów.

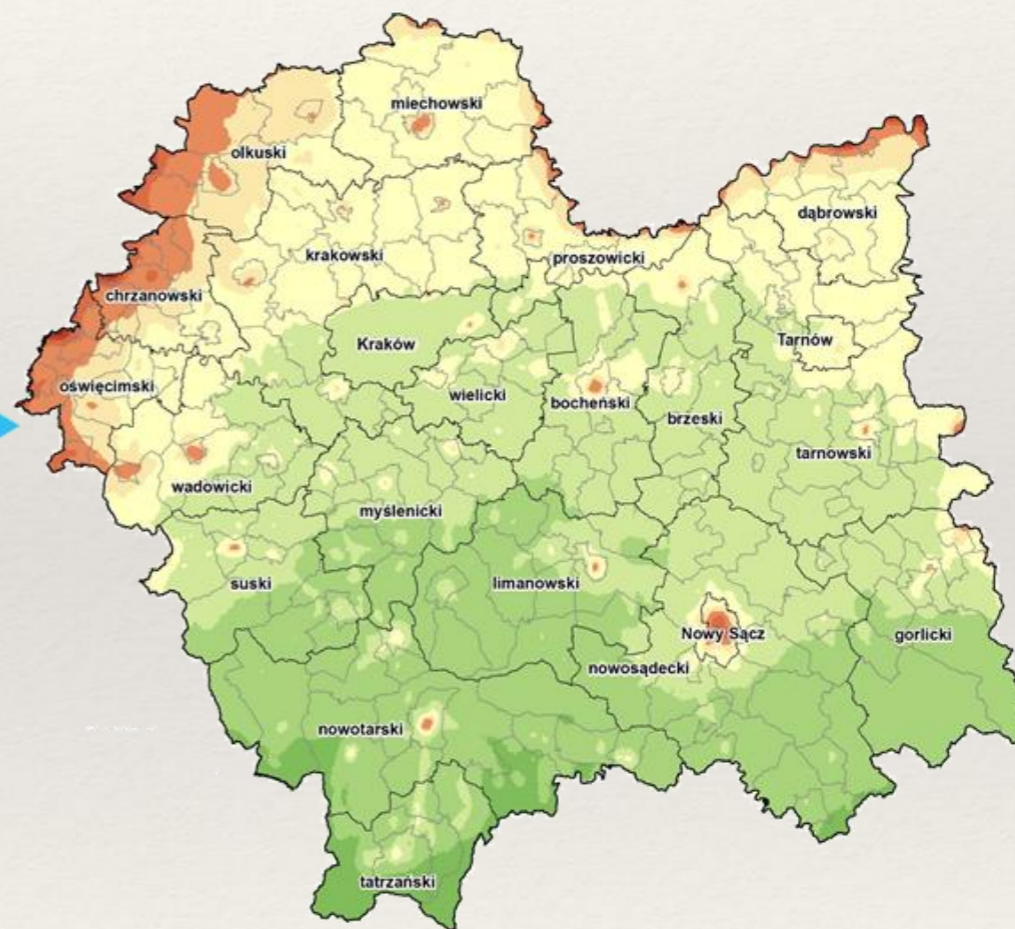
Poziom benzo(a)pirenu w Małopolsce

Stan aktualny (2015 r.)

Stan docelowy w 2023 r. po wdrożeniu uchwały antysmogowej

Działania w ramach Programu ochrony powietrza

- Wprowadzenie **norm emisji** dla urządzeń grzewczych dopuszczonych do stosowania.
- Realizacja programów ograniczania **niskiej emisji**, rozbudowa **sieci ciepłowniczych i gazowych**.
- Wykorzystanie **odnawialnych źródeł energii**.
- **Termomodernizacja** budynków i wspieranie **energooszczędnego budownictwa**.
- **Wyeliminowanie** procederu **spalania odpadów** poprzez prowadzenie kontroli we wszystkich gminach.

Działania w ramach Programu ochrony powietrza

- Poprawa organizacji ruchu samochodowego w miastach poprzez budowę **parkingów Park&Ride**, strefy **płatnego parkowania**, strefy **ograniczonego ruchu**.
- Ograniczenie emisji komunikacyjnej poprzez m.in. ścisły **nadzór nad stacjami diagnostycznymi pojazdów** i ograniczenie emisji wtórnej poprzez **zmywanie ulic**.
- Szczególny nadzór nad **działalnością przemysłu** na obszarach złej jakości powietrza.
- Prowadzenie **edukacji ekologicznej** i **planowania przestrzennego** uwzględniającego priorytety ochrony powietrza.

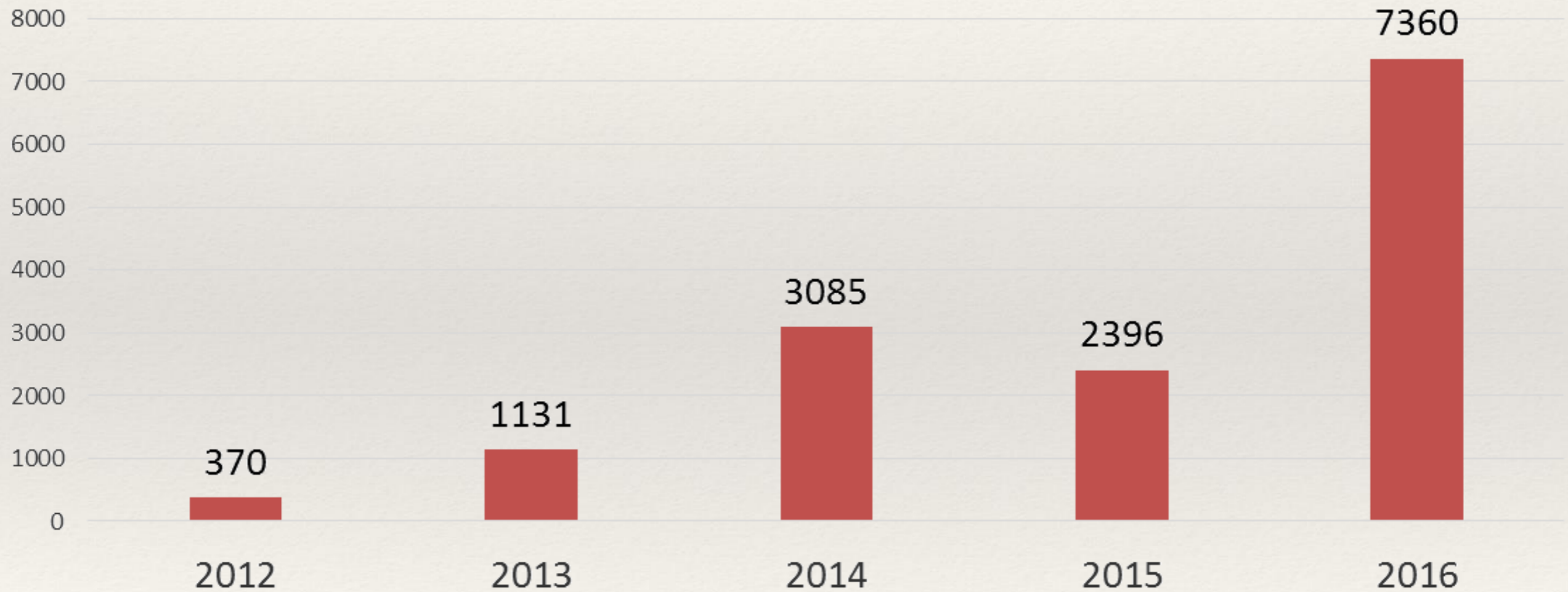
Uchwała antysmogowa dla Krakowa

- **15 stycznia 2016 r.** Sejmik Województwa Małopolskiego przyjął uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
- Uchwała wprowadziła **całkowity zakaz stosowania paliw stałych w piecach, kotłach i kominkach** na obszarze Krakowa **od 1 września 2019 roku.**
- Dopuszczalne będzie stosowanie jedynie **paliwa gazowego** oraz **lekkiego oleju opałowego.**

Efekty uchwały antytmogowej dla Krakowa

Łączna liczba wniosków złożonych w latach 2012-2016

Uchwała antysmogowa dla Małopolski

- **23 stycznia 2017 r.** Sejmik Województwa Małopolskiego przyjął uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
- uchwała **nie zakazuje stosowania paliw stałych** za wyjątkiem paliw złej jakości (muły i floty węglowe) oraz zobowiązuje mieszkańców do **stosowania urządzeń grzewczych spełniających wymogi ekoprojektu.**

Uchwała antysmogowa dla Małopolski

➤ Ogranicza powstawanie nowych źródeł emisji

Od 1 lipca 2017 r. będą instalowane tylko kotły spełniające normy wyznaczone w unijnych rozporządzeniach w sprawie ekoprojektu (emisja pyłu do 40 mg/m³).

➤ Wyznacza długie okresy przejściowe

- **Do końca 2022 roku (6 lat)** – wymiana kotłów na węgiel lub drewno, które nie spełniają żadnych norm emisyjnych.
- **Do końca 2026 roku (10 lat)** – wymiana kotłów, które spełniają podstawowe wymagania emisyjne (klasa 3 lub 4).
- Istniejące **kotły klasy 5** mogą być eksploatowane **bezterminowo**.

Uchwała antysmogowa dla Małopolski

➤ Wprowadza wymagania dla jakości paliw

- **Od 1 lipca 2017 r.** zakaz stosowania mułów i flotów węglowych oraz zakaz spalania drewna o wilgotności powyżej 20% (suszenie przynajmniej 2 sezony).

➤ Wprowadza obowiązki dla właścicieli kominków

- **Od 1 lipca 2017 r.** nowo instalowane kominki muszą spełniać wymagania ekoprojektu.
- **Od 2023 r.** istniejące kominki o sprawności cieplnej poniżej 80% muszą zostać wyposażone w urządzenie redukujące emisję pyłu do poziomu ekoprojektu (np. elektrofiltr).

Efekty wprowadzenia uchwały antysmogowej

- **Ograniczenie o ponad 90%** emisji pyłu PM10 i PM2.5 oraz **osiągnięcie poziomów dopuszczalnych** dla pyłu zawieszonego w powietrzu.
- **Szybka poprawa jakości powietrza** w Małopolsce – dzięki integracji przepisów antysmogowych z dotacjami do wymiany kotłów ze środków RPO **(100 mln euro)**.
- **Ograniczenie o 2,9 mld zł rocznie** kosztów zdrowotnych związanych ze złą jakością powietrza – **poprawa stanu zdrowia i jakości życia** mieszkańców Małopolski.

Przejściowa uchwała antysmogowa dla Krakowa

- **Od 1 lipca 2017 r.** w kotłach, piecach i kominkach ma zostać zakazane stosowanie paliw:
  - w których udział masowy węgla kamiennego lub węgla brunatnego o uziarnieniu 0-5 mm wynosi powyżej 5%,
  - zawierających węgiel kamienny lub węgiel brunatny spełniających w stanie roboczym co najmniej jeden z następujących parametrów: wartość opałowa poniżej 26 MJ/kg, zawartość popiołu powyżej 10%, zawartość siarki powyżej 0,8%,
  - paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%.
- Przyjęcie uchwały przez SWM planowane jest w kwietniu br.
- Uchwała obowiązywać będzie **do 31 sierpnia 2019 r.**

Dostępne środki finansowe na poprawę jakości powietrza w Małopolsce

- **Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020**, w którym przeznaczono 100 mln euro na likwidację niskiej emisji.
- **Program Ograniczania Niskiej Emisji** oferowany przez WFOŚiGW w Krakowie, w którym możliwe jest pozyskanie dotacji do 50% kosztów kwalifikowanych.
- **Program Priorytetowy „JAWOR”** oferowany przez WFOŚiGW w Krakowie na termomodernizację budynków jednorodzinnych. Dofinansowanie stanowi preferencyjna pożyczka w wysokości do 90% kosztu kwalifikowanego.

Dziękuję za uwagę!

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Środowiska
ul. Racławicka 56, 30-017 Kraków

www.powietrze.malopolska.pl